

VANDRINGSLEDER i SVERIGE

**SORTERADE PÅ
LANDSKAP/KOMMUN**

ALLEMANSRÄTTEN

Den underbara Svenska naturen står öppen för alla - alla har rätt att njuta av dofter, fågelsång och blommande ängar. Här får vi ströva fritt i skog och mark, plocka bär och svamp, och paddla kanot.

Men allemansrätten innebär även vissa skyldigheter. Vi får inte skada träd, buskar och gröda, störa djur och inte heller förstöra andras egendom.

Var varsam mot naturen, elda bara på ordningställda grillplatser, lägg allt skräp i soptunnor och visa hänsyn. Om du avviker från leden - tänk på att allemansrätten inte gäller på tomter, åkrar, planteringar eller i trädgårdar. Om du passerar hagmarker - glöm inte att stänga eventuella grindar efter dig!

Allemansrätten kan sammanfattas i orden

Inte störa - Inte förstöra

Mer information på www.naturvardsverket.se

MÄRKEN - PLAKETTER

VANDRARMÄRKEN

Vandrarmärken kan erövrast på två olika sätt (*ent. 1 eller 2*):

1. Att vandra/gå en viss sträcka utan tidtagning (landsväg eller terräng). Märkena måste tas i ordning: brons, silver, guld samt högre valör.

Herrar och Damer: Brons 20 km Guld 30 km
Silver 20 km H. valör 30 km

30 km - Diplom högsta utmärkelse (*namnet textat*), ett år efter att högre valör erövrats.

2. Att vandra/gå 5 km eller 10 km på tid. Bronsmärket måste erövrast innan man fortsätter med de högre valörerna.

Ålder	Sträcka	Brons	Silver	Guld	H. valör
H 15-49	5 km	40 min.	39 min.	38 min.	38 min.
H 15-49	10 km	1.25 tim.	1.20 tim.	1.15 tim.	1.15 tim.
H 50-	5 km	41 min.	40 min.	39 min.	39 min.
H 50-	10 km	1.30 tim.	1.25 tim.	1.20 tim.	1.20 tim.
D 15-49	5 km	43 min.	42 min.	40 min.	40 min.
D 15-49	10 km	1.30 tim.	1.25 tim.	1.20 tim.	1.20 tim.
D 50-	5 km	44 min.	43 min.	42 min.	42 min.
D 50-	10 km	1.40 tim.	1.35 tim.	1.30 tim.	1.30 tim.

Diplom högsta utmärkelse (*namnet textat*) tilldelas den, som under ytterligare ett år sedan högre valör erövrats, fullgjort stipulerad tid.

Prislista:

Brons	10 kr
Silver	10 kr
Guld	10 kr
Högre valör	10 kr
Diplom, högsta utm	50 kr

Svenska Gång- och Vandrarförbundet

KILOMETERMÄRKEN /PLAKETTER NOTERINGSKORT

Samla kilometer för Kilometermärken/plaketter.

		Pris
Järn	150 km	10 kr
Brons	300 km	10 kr
Silver	450 km	10 kr
Guld	600 km	10 kr
Bronsplakett	1.500 km	25 kr
Silverplakett	3.000 km	25 kr
Guldplakett	5.000 km	30 kr

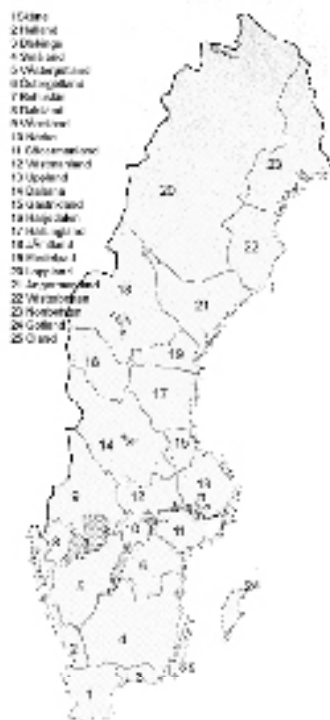
Samla kilometer i SGVF:s noteringsskort, som kan beställas kostnadsfritt.

FEMMILSMÄRKEN

Sträckan skall genomföras utan avbrott på nedan angiven max.tid samt under ordnade arrangemang.

	Ålder 21-49	Ålder 50-	Pris
Brons	8 tim.	8,5 tim.	50 kr
Silver	7 tim.	7,5 tim.	50 kr
Guld	6 tim.	6,5 tim.	65 kr

Beställs via www.gang.se
Svenska Gång- och Vandrarförbundet

VANDRARPASS

**För Dig som gillar att vandra:
- KÖP VANDRARPASSET!**

- Vandrarpasset ser ut som ett vanligt pass, är nummererat och har plats för foto.
- 29 sidor är avsedda för notering av vandrings längd, tidpunkt samt stämpling.
- Passet är till god hjälp för att dokumentera och minnas "var - när - hur långt".
- Ett bärbart prisskåp - ett prestationsbevis.
- Användes både vid nationella och internationella vandringar.

*"Innan Du går för långt", köp ett vandrarpass så
att Du inte glömmer vilka äventyr Du varit ute på.*

Svenska Gång- och Vandrarförbundet

Beställ via www.gang.se

VANDRINGSLEDER I SVERIGE

På följande sidor ges en kortfattad presentation av vandringsleder i Sverige. Mer detaljerad information om respektive vandringsled kan fås hos de flesta Turistbyråer (här kallad Tb) eller hos kommunen i ledens närhet. För att underlätta sökandet efter information har vi givit förslag på olika hemsidor, Tb eller andra, som kan ge mer upplysningar.

Förutom de leder vi här presenterar kanske Du vet någon annan vandringsled, som vi skulle kunna ta med i Vandrarguiden. Mejla eller skriv då till Svenska Gång- och Vandrarförbundet. svenskgang@vsif.se

**Svenska Gång- och Vandrarförbundet önskar Dig en
riktigt bra vandrarsäsong.**

AVESTAwww.avesta.se**Folkareleden** Vandringsleden sammanbinder Bruks- och Gästrikeleden från Krylbo till Grönsinka.**Bruksleden, 23 mil**

Sträcka: Leden sammanbinder mälardalregionen med bergslagsområdet. Leden sträcker sig från Västerås i söder till Malingsbo i nordväst och Avesta i nordöst. Terrängen är kuperad med en blandning av löv och barrträd, myrområden, sjöar samt jordbruksmarker med vackra gårdar. Vidsträckt utsikt öppnar sig här och var. Kulturlämningar som gamla odlingsmarker med bebyggelserester, kolbottnar, hyttruiner och nedlagda gruvor minner om äldre tider.

Älvpromenaden, 8,5 km

Sträcka: Vandringsled från Gamla Byn i Avesta, på båda sidor om Dalälven, till Krylbo.

Info: Avesta Tb 0226-64 50 40

Myrsjöslingan En rundtur på ca 10 km med start och mål vid Lerbäcken, Avesta

BORLÄNGEwww.borlange.se**Kåres Väg 20km**

Leden är en av de ursprungliga vägarna som Torsångsborna använde då de färdades till Tiskaşjöberg för att bryta koppar i det som blev gruvan vid Kopparberget. Enligt sägnen var det en bock med sina röda horn (efter bökande i vitriolhaltig rödmull) som ledde den som fann gruvan på spåren.

Vägen har återskapats i samarbete mellan hembygdsföreningarna i Torsång och Aspeboda samt Stiftelsen Kopparberget och är en vandringsled genom en bygd synnerligen rik på kulturhistoria från 9000 år sedan och fram till våra dagar. Utmed vägen finns ett 40-tal skyltar på vilka kulturhistoriskt intressanta platser är beskrivna. Man kan starta vid Församlingshemmet i Torsång eller vid Gruvan och gå - hela sträckan eller i etapper.

Vid Gruvan (Gruvboden eller Gruvmuseet) och på Turistbyrån kan man hämta broschyr om leden och köpa ett stämplat (med Kårebock) vägpass för 20 kr som ett minne av vandringsleden som förutom kulturhistoria också bjuder på en naturskön upplevelse. Info: Borlänge&Co, 0243-257490

FALUNwww.falun.se

Falu kommun bjuder på många spännande natur- och kulturupplevelser. 40 vandringsleder har iordningställt av en rad lokala intresse- och hembygdsföreningar. Lederna finns samlade i en vandringsguide som säljs i kommunens reception i Stadshuset och på Turistbyrån. Med hjälp av guiden är det enkelt för vandraren att välja en led med rätt längd och svårighetsgrad. Den kortaste leden är 1 km, medan den längsta är 3,5 mil. Några ligger nära centrum, andra finns långt ute i vildmarken. Tb Falun 023-830 50

Bäverleden 7,1km

Vandringsled som börjar och slutar vid Bjursås Stugby och Camping. Ring för mer info 023-77 41 77.

Dalkarlvägenwww.dalkarlvagen.se

Dalkarlvägen är ett system av stigar och vägar från övre Dalarna ned till Stockholm. Det har etablerats genom de säsongsvisa vandringar, herrarbetsvandringar, som från 1500-talet och fram till början av 1900-talet var en viktig del av Dalarnas folkhushåll. En del av stigarna är restaurerade, andra är nästan igenvuxna men efter hela vägen till Stockholm finns det fortfarande spår av dalfolkets vandringar. Syftet med projekt Dalkarlvägen är att återskapa vandringsvägen. I arbetet deltar hembygdsvänner från Dalarna och entusiaster.

Knivstigen Lätt Markerad med infoskyltar vid minnesplatser

Vandringsleden som börjar vid Bollerhalsen i Kniva, följer en del av den väg som herrarbetarna gick när de skulle till Stockholm, eller andra städer söderut, för att arbeta. För den som vill veta mer finns färdlitteratur; "Knivstigen - berättelsen om en gammal vandringsled" på biblioteket.

Källslättenspåret 20km

Utgår från Stångtjärnsstugan. Har iordningställt av Falu IK. Det går att bruka året om. Naturen kring Falun är starkt påverkad av verksamheten vid gruvan och spåret går genom marker som är rika på kulturhistoria. De flesta tjärnarna i området, till exempel, har dämats eller påverkats på annat sätt för att förse gruvan med vattenkraft till pumparna mm. Info finns vid Stångtjärnsstugan. Vid sidan av spåret - Från Igeltjärn grävdes ett 175 meter långt dike som över byggdes med ett stenvall för att det skulle hålla. Allmänt kallas den Rysstunneln och syns som en svag ås i tertängen. På Kunterberget står en magisk tall.

Pilgrimsleden Info 0246-241 42

Led som gått från Västra Aros via Kopparberget till Trönö och Nidaros. I Enviken har leden märkts ut från Yttertånger förbi Kurbergets fåbod till Björnäs i norr. Pilgrimsleden ansluter till sommarvägen som gör det möjligt att vandra till Klockarnäs. Pilgrimsleden användes för färder till Nordens kristna centrum Nidarosdomen i Norge. Leden användes redan på 1100-talet. Senare användes den av handelsmän från Södra Norrland som förde med sig varor till Kopparberget och Mälardalen. Leden löper över höjderna för att man lätt skulle kunna orientera sig då kartor saknades. Vandringen längs Pilgrimsleden är att resa i både tid och rum. Man kan studera halvvägar och spångbroar varav den över Långbromyren har daterats till slutet av 1500-talet. Vandra själv eller delta i den gemensamma vandringen som arrangeras varje år.

Sundbornsleden/Råbergsslingan

Följer till stor del gamla fåbodstigar som använts "i alla tider". 1993 förbättrades och omärktes leden och den är nu även sammankopplad med "Lostigen" som ingår i Korsnäs IF:s stigsystem.

Vildmarksleden 35km

Grundtanken med leden var att ge nutidsmänniskan en möjlighet till avkoppling i naturskön miljö och samtidigt ge en inblick i fädernas hårda levnadsvillkor.

Vägen till Prästbodarna

Från Nyfåbodarna åker man till Daltjärnsvägen västerut till dess slut. Där börjar vandringsleden som är 4 km fram till Prästbodarna. Hela sträckan från Nyfåbodarna till Prästbodarna är ca 8 km.

Sägmyra 1,5 - 23 km. Guidade turer, vandringsturer, Telefon 023-595 01

GAGNEF

www.frilufts.se/gagnef

Gagnefs Vandringsleder ca 480 km

Sträcka: I huvudsak på gamla fåbodstigar i ett kommuntäckande stignät genom ett 40-tal fåbod och ett 10-tal naturreservat. Präsbuo i Björbo är centrum för lederna i Björbo/Flodaområdet.

Gröngubbens vandringsleder. I ett område mellan Bäsna och sjön Båsten ca 35 km vandringsleder, finns uppsatta 27 skyltar om verkliga händelser. Övrigt: 33 st slogbodar, vindskydd, 12 st kolarkojar och 6 st rastkojar med eldstad. Europaled 1 är särskilt markerad. Ytterligare 14 rast platser. Gott om sevärdheter och utsiktsplatser.

Naturreservat, 14 st kommunala, 6 st statliga och ett kyrkoreservat, varav de flesta anknuter till vandringsleder.

Flottarleden, Ekfänn – Fänforsen. Från bäckflottningens tid, med info, skyltar, eldpallkoja, 3 slogbodar, kanotled. Info Se hemsida www.frilufts.gagnef.nu Kartor på Tb och Friluftsfrämjandets kansli.

John Mattsson 0241-614 40, Gagnef tb 0241-15 150 E-post: john.mattsson@gagnef.frilufts.se
Nils-Åke Hedkvist Tel. 0241-61487

GARPENBERG**Bensåsen-Bensåsens gruvor-Konnsjön ca 2,5 km**

Nyröjd. Från den gamla byn Bensåsen går stigen genom skogsterräng upptill de nedlagda gruvorna löper nedför den branta sluttningen till Erkersfars ort (gruvgång som kan beträdas) och passerar tjärnen Kamhavet och Lilla Konnsjön. Stigen slutar vid gården Konnsjön vid sjön med samma namn. Parkeringsplats i Bensåsen.

Bensåsen Konnsjön ca 2 km

Delvis ny sträckning, fin terräng. F.d. kärnväg mellan bebyggelsen i Konnsjön och Bensåsen. Stigen löper delvis genom gammal odlad mark. Parkeringsplats Bensåsen.

Folkareleden

Ettapp 3, Björnsjö-Garpenbergs Herrgård 12 km. Led som sammanbinder Bruks- och Gästrikeleden från Krylbo till Grönsinka.

Långshyttleden 40 km

vandringsled med fiske, rastplatser och övernattningsstugor. Långshyttan/Nordviken, Norviks fåbod, Långsjön (ädelfiske).Riskebo fåbod, Uvberget, Älgsjöberget, Kämpoberget, Rällingen.

NORN Ryssvägen 5km

Boka gärna guidning. Start och mål vid bron i Hult (mellan Vikmanshyttan och Söderbärke). Vandringsled genom Norns Bruks tidiga historia.Följ med på slingrande stigar genom ett stycke järnbärlarland. En vacker natur och en påminnelse om gamla tider kan vi lova vandraren. Man kommer att passera de platser där Norns första hytta, fåbodställen, kolmilor och gruvområden en gång legat

HEDEMORA

Information och kartor Hedemora Turistbyrå, tel 0225-343 48.

Gröna milen 10km

Start/mål: Vasahallen, Hedemora. Genom stadens gröna rum och som omfattar större delen av staden längs förhållandevis bilfria stråk. Gröna milen är en utmaning för kroppen och själen och passar såväl för långa promenader som för jogging eller löpning. Kilometermarkeringar, utmärkningen är genomförd med en huvudriktning som sträcker sig motsols. Gröna milen är en barmarksled, alla delar av den kommer inte att snöröjas eller sandas vintertid. Karta finns på Vasahallen. Leden är även inlagd på Hedemorakartan, gratis på Hedemora Turistbyrå.

Natur- och Trollstigen, Brunnsjöberget ca 500m

Barnstig som börjar vid parkeringen vid IFK Hedemoras Klubbstuga. Längs stigen har skyltar med text om skogens växter och djur satts upp. Du kan du få se både småtroll och andra figurer titta fram bakom stubbar och stenar.Stigen leder upp till toppen av Brunnsjöberget, där kan du, förutom att beundra den vackra utsikten, grilla korv och njuta av den medhavda matsäcken. Träbord och bänkar finns.

Dalkarlsvägen

www.dalkarlsvagen.se

Dalfolkets historiska vandringsvägar mellan Dalarna och Stockholm.

Ettapp 4 : Falun-Långshyttan. Leden angör Hedemora kommun vid Husby rå som är sockengräns mellan Stora Skedvi och Husby. Lättvandrad sträcka över Kämpoberget. Omnämnd som Dalkarlsvägen på en karta från 1664. Kuperad skogsterräng som övergår till grusväg fram till Långshyttan.

Ettapp 5: Långshyttan-Folkärna. Långshyttan-Smörhålet-Galgbacken-Vikarbyn, Fline-Hansbyn-Kristinedal-Mjölnarbo-Borgarhyttan-Garpenberg-Hässhyttan-Markusbo-Fransbo-Folkärna. Asfaltväg 2 km. Grus- och skogsvägar fram till Fline. Övervägande delen kuperad terräng med vissa sträckor asfaltbelagda.

Bonitetsstigen: Längs Bonitetsstigen (ett tillägg till den gröna leden) kan man bl a se hur contortatallen ser ut i förhållande till den svenska tallen. Går man över Skärsjöhygget ner till Skärsjön, kan man rasta vid sloboden med utsikt över Skärsjön. Du kan också "dricka brunn" två gånger, dels ur Skärsjöns hälsökälla och Räkällan, vid Lilla Abborrtjärn.

LEKSAND

www.leksand.se

Fåbodvandring

I området kring Skeberg, Skinnaråsen och Ljusbodarna, 15-20 km väster om Leksand finns vandringsleder bland fåbod, sjöar och berg.0247-796130

Gruvvandring och andra leder

Insjön, Leksand. 3,6 km-12,5 km i området kring Insjön. Även vid gamla gruvområdet Solberga. Informationstavlor vid gruvorna.I det gamla gruvområdet omkring Solberga finns informationstavlor. Där beskrivs den gruvsdrift som pågick under flera hundra år t o m mitten av 1800-talet. Många gruvhål och lämningar efter konsthjul och stånggångar.0247-40894

Skvinleden, Leksand

Vandringsled mellan Rönnäs och sjön Skvin. Karta finns på Turistbyrån i Leksand. Hela leden går genom blandade skogsbestånd. Här har på 15-1700-talet funnits en hytta för malmsmältning från gruvorna kring Hisvåla. Utöver hyttruinen finns rester av en kalkugn, kalkbrott och en del andra lämningar från kalkbrytning, som upphörde på 1930-talet. Dessutom finns en nyckelbiotop, ett naturvårdsområde inventerat av Skogsvårdsstyrelsen. 0247-37227

Vandringsled runt fågelsjön Limsjön, Leksand Leksand, 7 km lång barn- och handikappvänlig.

Siljansleden. Läs under Mora, Rättvik och Orsa

MALUNG

www.malung.se

Snöra på dig vandringskängorna, hugg tag i vandringsstaven och fyll lungorna med den rena luften. Du som vill uppleva naturen och tygnaden bör ge dig bort från de stora vägarna för att känna den mjuka stigen under fötterna. I skogarna omkring Malung och Lima finns många vackra vandringsleder av varierad längd och svårighet.

Brovägen eller Kungsvägen ca 20km

Stigen börjar vid S.E. Jonssons fabrik i Jägra och går i västlig riktning upp mot Risberget. Utefter stigen finns flera intressanta minnesmärken. Bl. a Stegelholen, namnet syftar på att två soldater blev avrättade och steglade på denna plats. På en liten kulle i Medskogen bredvid stigen står ett vitt kors som påminner om denna händelse. Längre fram finns "Jonas i skogen", en trägubbe huggen ur en stor och grov stam. Stigen slutar vid sjön Avskaken, man kan dock fortsätta ytterligare ca 15 km och kommer då fram till Klarälvsdalen i Värmland.

Gamla Gravbergsvägen ca 11 km

Stig som använts som bufärdsväg från Vallerås till Gravbergets fåbod. Från Gravberget utgår flera fåbodstigar, bl a till Råberget, Nyselen och Kvillselen.

Kallbergsleden.

Start i norra Hammarsbyn, man kan även åka bil på den väg som går västerut från Lima kyrka till Hållbrodammen vidare till Storabbortjärn och därifrån går den snitslade leden till södra Kallbergets fåbod. Längd ca 45 resp 8 km. Kallbergsleden har en fortsättning som slutar först vid Lutnes i Norge.

Hålialeden

Hålialeden startar vid Byråsens Fritidsområde. Leden går via tre fåbodar, Håberget, Holselen och Hålia.

Linnévågen

Linnévågen är den gamla vägen mellan Yttermalung och Äppelbo. Stigen utgår från Almasjön.Stigen passerar gränsen mellan Malungs och Vansbro kommuner ca 1 km norr om Brindbergets fåbod.

Sträckan Almasjön - Brindberget är ca 5 km.

Lybergsgnupen ca 8km

Toppen är 657 m.ö.h, ligger mellan Öje och Limesforsen. Markerad led ca 2,5 km från Lybergets fåbod och från Öjslybergets fåbod. Uppe vid stupet finns slobod med grillplats. Milsviid utsikt.

Naturstigen

Naturstig söder om Sillerö, Yttermalung. Det finns två slingor som totalt utgör 9 km. Stigarna börjar 8 km söder om Yttermalung på vägen mot Tyngsjö. Stigarnas teman är natur, flottnig, gammal kultur och lågteknisk järnframställning.

Postvägen (Finnvägen) ca 30km

En röjd och märkt vandringsled mellan Malung och Lisskogsåsen. Ända fram till år 1907 användes vägen av Postverket för posttransporter.

LIMA**Tandövala,**

Ett 3500 ha stort naturreservat som ligger väster om Limesforsen. Inom området finns två fåbodar, och den markerade leden går igenom dessa. Åk mot Sälen, ta av till vänster i Tandö mot Västra Tandö, över bron, till vänster i T-korsningen mot Gräsbrickans fåbod, höger efter ca 1 km. Följ vägen ca 2,5 mil, därefter utgår leden vid en kalksilo på vänster sida.

Örsenåslederna totalt 40km

Ett flertal fåbodstigar. En del avsnitt saknar ledmarkering pga skogsbruksåtgärder, lämpligt med karta och kompass. Lämpliga utgångspunkter är Örsåsen, Backselen och Myckelbergets fåbodar.

MORA

Dalkarlsvägen: Mora-Stockholm Vandringsvägar efter dalfolkets historiska arbetsvandringar till Stockholm. www.mora.se
Ny storvandring planeras till maj 2010.

Siljansleden Ca 34 mil Orangefärgad målning runt trädstammar och skyltar.

Led i Siljansbygden som huvudsakligen följer gamla fåbodstigar. Leden går genom ett storkuperat och måktigt landskap med höjdskillnader på över 400 meter. En mångfald väl bibehållna fåbodar som minner om gångna tiders fåbodliv passerar. Vandraren upplever större och mindre sjöar som ett välkommet avbrott i den dominerande skogs- och myrterrängen. Vattnen erbjuder bad- och fiskemöjligheter och ibland möten med vilda djur som sökt sig till vattnet. Rör dig då försiktigt och njut av mötet. Rast- och lägerplatser finns anordnade på lämpliga avstånd. Vandrigen går till stor del i vildvuxen terräng och för längre turer är det nödvändigt att vara väl utrustad. För ytterligare information kontakta turistbyrån, 0248-79 72 10.

“**Vasaloppsleden**” 90km läs under Sälen

ORSA

Prästvägen www.orsa.se

Två vandringsetapper, Myggsjö-Sundsjön och Rosentorp-Storhamrasjön. Info. tavlor längs vägen.

Turblad finns på Turistbyrån, Orsa. Prästvägen är fylld av mer än 300 års spännade historia med vacker natur. I början av 1600-talet skedde en omfattande invandring till Orsas skogar. Prästerna

skulle regelbundet besöka finnbosättningarna och ridvägar/vandringsleder växte sakta fram. 0250-552550

Siljansleden, se under Orsa, Rättvik

RÄTTVIK

www.rattvik.se

Siljansleden ca 34km orange märkning

Leden går genom ett mäktigt landskap med höjdskillnader på 400 meter och passerar sjöar där du kan bada och fiska. Broar har byggts över de vildaste vattendragen, den längsta är 40 m. Karta med rastplatser och övernattningsmöjligheter finns att köpa på turistbyråerna. 0248-70225

SMEDJEBACKEN**Sméleden**

Startar i Björsjö och sedan kan man vandra och bl a se resterna av den på 1600-talet anlagda hyttan. Efter 6 km passerar Närsjöhytta och efter ca 9,5 km Busjöhytta. Efter ytterliggare 2 km når man Stållberget, ledens högsta punkt (343 m över havet). Vid Göberget efter 13 km kan en gammal smedja från 1784 beskådas. Sedan bär det av ned mot Morgårdshammar, på vägen passerar Skeppberget , Fämyran och Rävbergets gamla festplats för att sedan efter 20 km hamna vid Hagvallens idrottsplats. Norrut från Hagvallen och Munkbo vandrar man efter Nybergsbanan, den gamla malmbanan, till Kolviken. Därefter förbi Näs gård till Enfastbo. Från Enfastbo kan man göra en avstickare på 1,5 km till Flogbergets unika besöksgruva, som är ett populärt besöksmål i kommunen. Sméleden fortsätter sedan efter Plogsbovägen, som är en av de äldsta vägarna i kommunen fram till Silfhyttan (9 km) och Väster Silfbergs 4 km långa malmstreck, som börjar med Stollbergs enorma öppna och djupa gruvhål från tidig medeltid. En fantastik upplevele. Här vandrar man på historisk mark förbi Dambergsgruvan, Svartbergsgruvan, Cedercreutzgruvan och Lustigkullagruvan, fram till Schisshyttan med sin fina herrgård och kulturvandringsled, ungerfär halvvägs på den ca 3 mil långa norra delen av leden. Sedan fortsätter Sméleden efter Kungsvägen till Jätturns naturreservat. De sista 5 kilometrarna fram till Långsjön går leden i Sätters kommun.

Schisshyttans vandringsled, ca 4 km

Skyltad led som följer Schisshyttebackens lopp och visar lämningar från traktens järnhantering från mitten av 1600-talet då den första masugnen uppfördes, fram till år 1922 då den sista hyttan lades ned.

STJÄRNSUND**Drottning Christinas väg 10km orange markering**

Led som följer den gamla stigen från 1600-talet, som var drottning Christinas resväg till Falun.Gammal vandrings- och klövjestig. Ridväg utmärkt på kartor från slutet av 1700-talet. Folder med karta finns gratis vid lådor uppsatta vid de Lavalssmedja i Kloster och vid Smedjan, Stjärnsund.

Prämleden 65 km

Vandringsleder som följer befintliga vägar. Vildmarksmiljö. Område: Hofors-Stjärnsund-Långshyttan. Rika natur och kulturupplevelser runt sjöarna Längen-Grycken-Fullen-Edsken. Vackra och storslagna besök på historiska platser, här erbjuds ett rikt friluftsliv. Vägarna varierar från fina asfaltvägar till små skogsvägar. Alla leder är uppmärkta “Prämleden”. Runt hela området finns vindskydd med övernattnings- och grillmöjligheter. www.pramleden.se

SÄLEN

Upplev Sveriges sydligaste fjällvärld med Södra Kungsleden och Vasaloppsleden. Snöra på dig vandringskängorna, hugg tag i vandringstaven och fyll lungorna med den rena luften. Äventyret kan börja! www.salen.se

Högfjället - Östfjällstugan (Södra Kungsleden)

Sträcka: Leden startar/slutar vid Högfjällshotellet. En inte allt för kuperad och tungt stigande led. Den första biten av leden (ca 2 kilometer) är asfalterad och lämpar sig bra för t.ex. rullstolsburna och barnvagn. Leden fortsätter mot Östfjällsstugan som ligger vackert belägen vid en tjärn. Här finns det nu möjlighet att vända tillbaka mot Gruven - Högfjället, då blir turen ca 10 kilometer. Väljer man att fortsätta vidare över

Källfjället - Syndalen blir turen ca 25 kilometer. Kungsleden utgår från Högfjällshotellet i Sälen och sträcker sig mot norr över Sälenfjällen, som består av ett flertal massiv, åtskilda av granskogsbeklädda dalgångar. Södra delen av Kungsleden för oss genom ett omväxlande och storslaget landskap. Till stor del genom fjällnatur av högt skiftande utseende - längst i söder relativt flacka platåfjäll och mot norr allt brantare och högre massiv. Det finns möjlighet att följa Kungsleden norr ut hela vägen ända upp till Abisko.

Storfjället - Mellanfjället - Hemfjället Här finns ett flertal leder att välja mellan. Lederna utgår ifrån Sä lens Fjällkyrka och Högfjällshotellet. Välj gärna att följa Sälenringen söder ut längs efter Hemfjället, här möts man av en vacker utsikt öster ut.

Tandådalen - Västra Kalven Leden startar vid Tandådalen. Den här turen runt Västra Kalven ringlar sig fram genom dalgången mellan fjällen. Det är en tur på ca 10. Under turens gång passerar man Kalvtjärn och fortsätter sedan vidare längs med Femån. Turen kan förlängas med ca 5 kilometer om man fortsätter till Kvillkojan, en gammal eldpallskoja.

DALARNA

Stor- och Lillnär fjällen

Leden påbörjas med fördel vid Tandådalen, följ leden från Tandådalen mot Myrflodammen, håll vänster och följ sedan leden längs med Krubbäcken vidare till Närfjällsstugan, i folkmun kallad Korsät. En del av turen kan vara lite blöt, stövlar är att föredra. Stora delar av Närfjällen är Domänreservat. För den som inte vill vända och gå samma väg tillbaka kan man välja att ta turen över Stor-närfjället ner mot Orrliden och sedan vidare tillbaka till Tandådalen. Denna tur är ca 15 kilometer. Följer man leden tillbaka mot Saldalen med sina branta stigningar och klippraviner passerar man både Närsjön och Hundfjället innan man slutligen kommer fram till Tandådalen. Turerna runt Närfjällen är ca 15-25 kilometer och längre.

Granfjället En tur på Granfjället påbörjas lämpligen vid Stöten. Stora delar av Granfjället är Domänreservat. På den östra delen hittar man den högsta punkten i Sälenfjällen - 949 m ö h Nordsidan bjuder på storslagen utsikt över dalarna vid Granfjällsbäcken. Här leder även Kungsleden ut och vidare mot norr. Följ gärna leden till Västra Granfjället, därifrån via Kungsleden ner till Fuluforsmyren och sedan tillbaka efter grusvägen. Turen längs med leden blir ca 15 kilometer.

Vasaloppsleden

Leden startar i Berga By. Den 90 kilometer långa vandringsleden invigdes 1991. Leden följer i stort sett Vasaloppets sträckning hela vägen till Mora. Efter vägen passerar man alla kända Vasaloppsbyarna och fåbodarna. Det finns åtta övernattningsstugor på olika ställen efter vägen. Karta och utförligare ledbeskrivning finns att köpa bl.a. på Sälens Turistbyrå. Info: 0280-18700

VANSBRO

www.vansbro.se

Våra vandringsleder visar dig till platser där du kan njuta av den praktfulla naturen och stillheten. Kontakta Vansbro Turistbyrå för information om vandringsledskarta.

Vandring runt Närsjön 40km

På Finnmarken, i kommunens södra del, har en vandringsled med övernattningsmöjligheter tagit form. Vildmarken runt Närsjön är ett paradis för den naturintresserade och en lisa för själen. För den som vill fiska finns fina möjligheter. Här kan man vaska guld, paddla kanot, hyra båt med guide, åka flotte, följa orrspele, botanisk exkursion, älgsafari eller varför inte bara vara. Vandringleden har tre rymliga eldpallkojor (12-16 bäddar i varje) varav några bäddplatser är handippanpassade. Vid en av stugorna är det möjligt att köra ut på bryggan med rullstol. Stugorna är ideala för en fyradagars vandringstur med tre övernattningar. Det betyder en dryg milslång promenad varje dag i den sköna naturen runt Närsjön.

Hästängsleden 6km

Slingrar sig genom det vackra naturreservatet Hästängsflotten. Här finns grillplatser, slogbodar och möjlighet till övernattning i en kolarkoja. Leden är spångad över blöta partier. Man vandrar över Hästängsåsen och bitvis har man milsvid utsikt över myrlandskapet. Leden utgår i från badplatsen Glatjärn..

Naturstigen, Lindesnäs ca 2,5km

Beskriver skogens omloppstid. Här finns informationtavlor och gamla föremål utplacerade längs leden. Börjar 1 km från parkeringsplatsen vid Lindesnäs Bruksmuseum.

Elljusspår och motionsspår

Många fina motionsspår finns i hela vår kommun, både med och utan belysning.

- Snöå skidstadion, 5 km, - Skidstugan, Äppelbo, 2,5 km
- Skidstugan, Vansbro, 2,5 km - Skidstugan, Skålö, 2,5 km
- Skidstugan, Dala-Järna, 3 km - Skidstugan, Nås, 3 km
- Skidstugan, Uppsälje, 1,5 km

VIKBYGDEN- OLSHYTTAN

Skärsjöstigen ca 7 km

Strövstig, som börjar vid Olshyttan och går upp till Skärsjön, där Dalarnas största flyttblock (ca 10 m i höjd-bredd-djup) kan beses. Rasta gärna vid stranden av den vackra Skärsjön. Vandringen fortsätter sedan till Vikbyn och därifrån längs skogskanten åter till Olshyttan. Vandringen kan även starta i Vikbyn och gå i motsatt riktning. Längs strövstigen finns information om skogsbruk, natur och andra intressanta sevärdheter.

ÄLVDALEN

I Fulufjällets nationalpark finns en vandringsled som börjar vid naturum Fulufjället och går fram till Njupe-skärsfallet. De första 500 m av vandringsleden är anpassade för funktionshindrade.